

Motion

Förtydligande av en skälig levnadsnivå

Skälig levnadsnivå är ett viktigt begrepp relaterat till ekonomiskt bistånd. Enligt 4 kap. 1§ SoL ska den enskilde genom ekonomiskt bistånd tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Därmed påverkar definitionen av en *skälig levnadsnivå* vem som får ekonomiskt bistånd och storleken på det ekonomiska biståndet.

Vad en *skälig levnadsnivå* är varierar eftersom varje ärende bedöms individuellt. Däremot kvarstår problemet att en *skälig levnadsnivå* inte är preciserad i lagstiftning och kräver att arbetsmarknads- och socialnämndens styrdokument *Riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt* blir mer preciserad. Idag finns det en del detaljer om vad som är lämpliga boendekostnader och mer detaljer angående begravning och tandvård. Men tittar man på andra kommuner så väljer de att precisera i sina riktlinjer för ekonomiskt bistånd hur man tillförsäkrar en *skälig levnadsnivå*.

Exempel från Robertsfors kommuns *Rutiner och riktlinjer Ekonomiskt bistånd*:

”Livsmedel

Om den enskilde har behov av dyrare kost skall det styrkas med läkarintyg. Vid bedömning följer vi Konsumentverkets riktvärden för matkostnader. Om den sökande har handikappersättning där extra omkostnader för kost ingår beviljas inget extra försörjningsstöd

Kläder och skor

Högre belopp för kläder och skor kan beviljas då ett hushåll vid ett enstaka tillfälle har omfattande behov av inköp av kläder och skor. Det kan t ex gälla vid stora

viktförändringar eller medicinskt styrkta behov av särskilda skor. För kulturellt betingade klädbehov utgår inget extra bistånd.

Telefon

Efter individuell behovsprövning kan inköp av mobiltelefon med kontantkort alternativt fast telefon beviljas med 1 % av prisbasbeloppet.”

Exempel från Norsjö kommuns *Ekonomiskt bistånd, Normer och riktlinjer för rätten till bistånd till försörjningsstöd och för livsföring i övrigt*:

”Spädbarnsutrustning

Ekonomiskt bistånd kan beviljas för nödvändig spädbarnsutrustning i samband med första barnets födelse eller om det är stor åldersskillnad mellan barnen.

Till spädbarnsutrustning räknas

- säng med sängkläder och andra tillbehör
- skötbädd med tillbehör
- bärsele
- bilbarnstol
- barnvagn med tillbehör
- utrustning för bad
- nödvändig klädutrustning till spädbarn kan beviljas efter bedömning i varje enskilt fall. Se avsnittet; särskilda skäl att beräkna kostnader till en högre nivå.”

Exempel från Älmhults kommuns *Riktlinjer, Bedömning av rätten till ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL)*:

”Barnvagn

Bistånd till barnvagn kan beviljas efter bedömning till ett värde av max 1 000 kr.”

Exempel från Oxelösunds riktlinjer för ekonomiskt bistånd:

”7.8 HEMUTRUSTNING

Kostnad för möbler, husgeråd, TV och radio ingår ej i riksnormen utan prövas i varje enskilt fall. Bistånd kan beviljas efter en individuell behovsprövning med belopp som bedöms skäligt. Observera gällande delegationsgränser.

Huvudregler:

Kortvarigt försörjningsstödsbehov: I princip skall inget bistånd till hemutrustning beviljas. Gör en bedömning av den sökandes ålder och framtida möjlighet att själv tillgodose sitt behov.

Långvarigt försörjningsstödsbehov: Individuell restriktiv behovsprövning. Försök gör en prognos framåt av den sökandes möjlighet att tillgodose sitt behov.

Hembesök skall ingå som en rutin vid ansökan om möbelutrustning.

Avbetalning av konto / banklån för möbelutrustning: Skuld av nämnda slag utgör privat skuld för vilken bistånd ej beviljas.

CSN-lån till flyktingar för hemutrustning: Om låntagaren uppbär försörjningsstöd ska anstånd begäras hos CSN. Försörjningsstöd skall inte beviljas för avbetalning av dylika lån.

Dammsugare: Bistånd till dammsugare kan beviljas om särskilda skäl föreligger. Bistånd kan beviljas efter en restriktiv prövning med max. 800 kronor.

Hyr-TV: Hyreskontrakt eller liknande avtal skall uppvisas. Försörjningsstöd skall inte beviljas för att bestrida hyresavtalets kostnad. I stället kan bistånd beviljas för inköp av begagnad TV.

Kyl / Frys: Kontrollera först om den biståndssökande är betalningsansvarig för återanskaffningen. Finns pengar i den interna reparationsfonden för lägenheten? Har reparationer räknats med i boendekostnaden? Kan hemförsäkringens regler användas?

Kan reparation utföras? Har klienten haft överskott? Individuell mycket restriktiv prövning.

Symaskin: Bistånd beviljas ej för inköp av symaskin.

TV: Bistånd kan beviljas till inköp av begagnad TV.

Tvättmaskin: Bistånd till tvättmaskin beviljas ej, då den sökande normalt skall anses ha tillgång till gemensam tvättstuga. För villaägare skall drift och underhåll medräknas i boendekostnaden. Endast mycket särskilda skäl skall föreligga för att bistånd ska beviljas.”

Som det framgår av exemplen ovan finns det kommuner som skriver flera rekommendationer och detaljer i sina riktlinjer för ekonomiskt bistånd för att förtydliga hur man tillförsäkrar en skälig levnadsnivå genom ekonomiskt bistånd.

En sådan utveckling av riktlinjerna för ekonomiskt bistånd skulle behövas i Malmö stad då budgeten för ekonomiskt bistånd år efter år har överskridits utan att styret kan förklara varför det har hänt och hur det går att få en budget i balans.

Gång efter gång kommer det fram i medierna att socialtjänsten i Malmö varit alltför generös gentemot bidragstagare och gång efter gång kommer det som en överraskning för politikerna. Detta beror på att de förtroendevalda inte får en möjlighet att påverka vad som är en *skälig levnadsnivå*. Styrdokumentet *Riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt* måste ge de förtroendevalda en möjlighet att både föra en diskussion om vad som är en *skälig levnadsnivå*, men också påverka detta.

En del av de rekommendationer och vägledningar som nämns i exemplen ovan står med i arbetsmarknads- och socialförvaltningens *Vägledning inom verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd*. Detta dokument har inte de förtroendevalda haft möjlighet att påverka överhuvudtaget, utan den har fastställts av förvaltningsdirektören. Därför är det bättre att styrdokumentet *Vägledning inom verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd*

inkorporeras i styrdokumentet *Riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt*, och utvecklas.

Ännu en anledning till mer detaljerade riktlinjer, bortsett från det ekonomiska argumentet, är att i en nyligen genomförd granskning¹ av ekonomiskt bistånd i Malmö stad framkommer det att det finns skillnader i bedömningar då ärenden flyttas mellan socialtjänstavdelningarna. Enligt granskningen fanns det även skillnader i bedömningar mellan olika sektioner och ibland även inom sektioner. Detta innebär att det behövs fler förtydliganden från de förtroendevaldas håll, om hur man genom ekonomiskt bistånd tillförsäkrar en *skälig levnadsnivå*.

Med bakgrund av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta:

- Att utveckla *Riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt* i enlighet med motionens intentioner.

Nima Gholam Ali Pour (SD)

---

¹<https://malmo.se/download/18.38c6709716cae2cad3929dfe/1576848310761/RAPP%20KOLL%20191218%20Ekonomiskt%20bistånd.pdf>